

Správy – Reports

Aktuálne problémy v zakladaní a pestovaní lesa 2013 – 1. ročník medzinárodnej konferencie

V roku 115. výročia vzniku lesníckeho výskumu na Slovensku a 25. výročia zriadenia semenárskej kontroly ako špecializovaného útvaru Výskumného ústavu lesného hospodárstva zorganizoval odbor pestovania a produkcie lesa, Národné lesnícke centrum - Lesnícky výskumný ústav Zvolen, v dňoch 17. – 18. októbra 2013 v Kongresovom centre Kúpeľov Nový Smokovec, a. s. prvú medzinárodnú konferenciu pod názvom **Aktuálne problémy v zakladaní a pestovaní lesa 2013**. Touto konferenciou by sme chceli založiť tradíciu organizovania konferencií s problematikou pestovania a produkcie lesa pre širokú lesnícku verejnosť a prax. Prvý ročník konferencie nadviazal na predchádzajúce semináre s problematikou lesného semenárstva, škôlkarstva a umelej obnovy lesa, ktoré v minulých rokoch organizovalo Stredisko kontroly lesného reprodukčného materiálu v Liptovskom Hrádku, pričom odborné zameranie bolo rozšírené o problematiku výchovy, revitalizácie a produkcie lesa. Ide o oblasti, z ktorých poznatky sú hojne prezentované vo vedeckých a výskumných kruhoch, ale odborné podujatie s touto problematikou primárne určené pre širokú lesnícku verejnosť a prax doteraz na Slovensku absentovalo. Zároveň by sme chceli týmto podujatím vytvoriť platformu pre odbornú diskusiu, kde by pracovníci lesníckej prevádzky mohli prezentovať svoje námety pre výskumné riešenie problémov v oblasti pestovania a produkcie lesa, s ktorými sa pri svojej práci stretávajú.

Organizačným garantom podujatia bol odbor pestovania a produkcie lesa NLC - LVÚ Zvolen a jeho Stredisko kontroly lesného reprodukčného materiálu (ďalej SKLRM). Problematika prednesených referátov sa týkala právnych úprav v oblasti lesného reprodukčného materiálu, ďalej to bola oblasť semenárstva, škôlkarstva, pestovania krytokorenného materiálu, adaptácie smrekového krytokorenného materiálu na kalamitných holinách, hodnotenia rastu a produkcie drevín pri zakladaní porastov, rekonštrukcie smrečín, regenerácie vrcholových bučín, obhospodarovania smrečín a krátkodobých zmien v drevinovom zložení obnovy na kalamitnej holine. V závere konferencie sa prezentovali pozvané firmy v oblasti produkcie sadbového materiálu a v oblasti predaja ochranných prípravkov. Na konferencii vystúpili s prezentáciami okrem kolegov z Čiech aj kolegovia z Nemecka, Rakúska a Poľska. Konferencie sa zúčastnilo 100 registrovaných účastníkov. Zborník referátov obsahuje 10 príspevkov v recenzovanej a 6 príspevkov v nerecenzovanej časti a pre všetkých záujemcov je prístupný na webovej stránke nlc (http://www.nlcsk.sk/nlc_sk/publikacie_spravy/zborniky/rok-

2013.aspx). Recenzentmi boli Ing. Dagmar Bednárová, PhD., doc. Ing. Karol Gubka, CSc., Mgr. Gabriela Luptáková, PhD., doc. Ing. Rudolf Petráš, CSc., doc. Ing. Igor Štefančík, CSc., Ing. Anna Tučeková, PhD. (*Bednárová, D. (ed.), 2013: Aktuálne problémy v zakladaní a pestovaní lesa 2013. Zborník referátov z medzinárodnej konferencie, ktorá sa konala 17. – 18. 10. 2013 v Novom Smokovci, Zvolen, NLC, 156 p. ISBN 978 - 80 - 8093 - 178 - 0*).

Konferenciu otvoril zástupca MPRV SR, sekcie lesného hospodárstva a spracovania dreva Ing. Pavol László. Námetník riaditeľa NLC - LVÚ Zvolen Ing. Peter Kaštier, PhD. vo svojom príhovore upozornil na potrebu väčšej aktivity v oblasti výskumu problematiky šľachtenia drevín, kde v posledných rokoch zaostávame za vyspelou Európou a na možnosti, ktoré pre spoluprácu výskumu s lesníckou praxou ponúka článok 36 nariadenia Európskeho parlamentu a rady o podpore rozvoja vidieka. Vedúci odboru pestovania a produkcie lesa NLC - LVÚ Zvolen Ing. Jaroslav Jankovič, CSc. na záver svojho príhovoru vyjadril presvedčenie, že konferencia „Aktuálne problémy v zakladaní a pestovaní lesa“ si nájde aj v budúcich rokoch trvalé miesto v pomyselnom kalendári lesníckych podujatí a bude prínosom pre všetkých zúčastnených.

Odborný program konferencie sa začal príspevkom Ing. Pavla Lászlóa, v ktorom informoval o zmenách v právnej úprave pri činnosti s lesným reprodukčným materiálom, ktoré nadobudli účinnosť dňom 1. júna 2013 novelou zákona o lesnom reprodukčnom materiáli č. 73/2013 Z. z. a novelou vyhlášky č. 118/2013 Z. z. Najvýznamnejšou zmenou je možnosť vertikálneho prenosu lesného reprodukčného materiálu o jeden lesný vegetačný stupeň nahor od pôvodu zdroja lesného reprodukčného materiálu a možnosť vertikálneho prenosu nadol len z 2. do 1. lesného vegetačného stupňa. Ing. Dagmar Bednárová, PhD., vedúca SKLRM, informovala o metodike na použitie lesného reprodukčného materiálu na obnovu lesa alebo zalesňovanie z obchodnej výmeny alebo dovozu, ktorej vypracovanie pre NLC vyplynulo z § 16, ods. 8, vyhlášky 501/2010 Z. z. Metodika bola vypracovaná v spolupráci s MPRV SR a Združením lesných škôlkarov SR, s cieľom zabrániť v prípade nedostatku lesného reprodukčného materiálu obchodnej výmene alebo dovozu takého sadbového materiálu alebo osiva, ktoré by poškodilo genofond našich lesných drevín. Aktuálny stav semenárskeho laboratória na NLC, pred akreditáciou v medzinárodnej organizácii pre testovanie semien lesných drevín ISTA, predstavila v ďalšom príspevku

jeho vedúca Ing. Elena Takáčová. Nový netradičný postup predsejbovej prípravy semien lipy malolistej prezentoval Ing. František Bednařík (Mendelova univerzita v Brně) a faktorom ovplyvňujúcim klíčivosť a životnosť bukvic sa vo svojom vystúpení venovala Ing. Lena Bezděčková (VÚLHM, VS Kunovice).

V druhom bloku boli prezentované príspevky, ktoré sa venovali pestovaniu sadbového materiálu duglasky tisolistej na zvýšenie odolnosť voči mrazu (Ing. Petr Vaněk, Mendelova univerzita v Brně) a problematike adaptácie krytokorenného sadbového materiálu smreka obyčajného, vypestovaného v rôznych typoch obalov, na kalamitných holiach LS Pohorelá (Ing. Anna Tučeková, PhD.). Blok uzatvorila prezentácia producenta sadbového materiálu z Nemecka pána Jana Lüdemanna, ktorý je predstaviteľom už štvrtej generácie škôlkarov v rodine.

Tretí blok príspevkov otvoril príspevok doc. Ing. Rudolfa Petráša, CSc. a Ing. Juliána Mecka, CSc. o hodnotení rastu a produkcie drevín pre zakladanie lesných porastov, spracovaný na základe výsledkov pokusu založeného v obecných lesoch Nálepkovo. V ďalšom príspevku Ing. Jaroslav Jankovič, CSc. prezentoval prvé výsledky overovania využiteľnosti neceloplošných podsadiet pri rekonštrukcii smrečín z hľadiska škôd zverou na výskumno-demonštračnom objekte Husárik. V tomto bloku sa prezentovala aj rakúska firma LIECO GmbH & Co KG (Dr. Christoph Hartleitner), ktorá sa zaoberá pestovaním krytokorenného sadbového materiálu v nimi vyvinutom systéme korenáčov. Na záver bloku Ing. Marta Magdolenová z ÚKSÚP-u Bratislava predstavila nové škodlivé organizmy a prípravky na ochranu rastlín v lesnom hospodárstve.

V poslednom prednáškovom bloku odzneli príspevky Ing. Jána Mičovského (OZ Slovenská Ľupča) o regenerácii vrcholových bučín v Ďumbierskych Nízkych Tatrách, Ing. Pavla Dendysa (OZ Námestovo) o obhospodarovaní smrečín na LC Paráč a Ing. Vladimíra Šebeňa, PhD. o krátkodobých zmenách v drevinovom zložení obnovy na kalamitnej holine výskumno-demonštračného objektu Husárik.

Odbornú časť prvého dňa konferencie uzavreli prezentácie pozvaných firiem: Marbet Sp. z o. o., Poľsko, AGROVITA, spol. s r. o., Ivanka pri Dunaji, F&N Agro Slovensko, s. r. o. a Gramoflor GmbH & Co. KG Nemecko.

Druhý deň konferencie bol venovaný exkurzii na plochách po kalamite z roku 2004 na území obhospodarovanom ŠL TANAP-u, ktoré boli spoluorganizátorom konferencie. Účastníci exkurzie mali možnosť vidieť výsledky revitalizácie kalamitných holín po požiaroch, ktoré odprezentoval Ing. Ján Marhefka zo ŠL TANAP-u a výsledky poľných pokusov na výskumných plochách založených v spolupráci NLC - LVÚ Zvolen a TU vo Zvolene, pri ktorých odborný výklad predniesla Ing. Anna Tučeková, PhD. Na komplexné posúdenie či sa lesné porasty v postihnutom území vyvíjajú smerom k dosiahnutiu cieľa definovaného „Projektom revitalizácie lesných ekosystémov na území Vysokých Tatier postihnutom veternou kalamitou dňa 19. 11. 2004“ (<http://www.nlcsk.sk/files/57.pdf>) by bolo treba pravidelne realizovať terestrický monitoring na trvalých monitorovacích plochách založených v sieti 500 × 500 m v roku 2007. Na jeho potrebu sa zhodli všetci účastníci exkurzie.

Záverom by sme chceli poďakovať všetkým spolupracovníkom, ktorí prispeli k úspešnému priebehu konferencie. Za úpravu zborníka pani Ľubici Pilnej a za jeho urýchlenu tlač referátu reprografie NLC pod vedením Ing. Rudolfa Belka. Za práce pri príprave konferenčnej sály a pri prezentácii účastníkov konferencie pani Renáte Šniderovej, pani Ľubici Hanušovej, Ing. Slavomírovi Strmeňovi, za moderovanie konferencie Ing. Jaroslavovi Jankovičovi, CSc. Poďakovanie patrí aj vedeniu NLC - LVÚ Zvolen za podporu pri organizovaní konferencie a v neposlednom rade aj Kúpeľom Nový Smokovec, a. s., oddeleniu obchodu a marketingu za ústretovosť a za zabezpečenie prístupu ku všetkým technickým možnostiam hotela a kongresového centra.

Dagmar BEDNÁROVÁ

*Národné lesnícke centrum - Lesnícky výskumný ústav Zvolen
Štredisko kontroly lesného reprodukčného materiálu*

Jaroslav JANKOVIČ

*Národné lesnícke centrum - Lesnícky výskumný ústav Zvolen
T. G. Masaryka 2175/22
SK - 960 92 Zvolen*

e-mail: bednarova@nlcsk.org; jankovic@nlcsk.org